

Calgary, capital blanca del '88

Calgary és, de fet, la primera ciutat gran que acull els Jocs Olímpics d'hivern. Fins ara, la cita esportiva s'havia celebrat en pobles engrandits o ciutats mitjanes que, fins i tot en el cas de Sarajevo, donaven un caràcter marcadament familiar a les competicions. A la ciutat canadenca, en canvi, són previsible uns jocs amb molts més recursos, però també més freds.

Arribar a aquesta ciutat canadenca vol dir topetar amb una ciutat de gratacels i grans avingudes, exageradament plana, àmplia i airejada. Les muntanyes només es perfilen en la llunyania, quan el dia és clar, oferint un contrapunt horitzontal i blanc a la verticalitat del vidre i metall del *downtown*. La neu apareix molt de tant en tant, i converteix la seu de l'Olimpiada blanca en un marc encara més inversemblant.

Al cap d'un temps de passejar-te per Calgary, arribes a la conclusió que la ciutat és, abans que qualsevol altra cosa, una esclava irredimible de la geografia i del clima. A l'estiu, la plana és com una paella que, quan pica el sol, rosteix els pobres mortals que no han fugit de vacances. A l'hivern, com diu el proverbi de l'indret, «... Si no t'agrada el temps que fa, espera cinc minuts i encara t'agradarà menys».

Els habitants de Calgary s'enorgulleixen de fer tornar bojos els homes del temps; mantenen que el seu clima és totalment impronosticable. Es veu que hi ha uns vents que bufen de vés a saber on, els «chinook» —la influència índia s'insinua aquí i allà—, que realment la fan ballar per on volen.

Un altre element determinant de Calgary és l'avorriment. Els autòctons ho neguen amb totes les seves forces, però si hi insisteixen tant deu ser per alguna cosa. La ciutat és més ensopida que l'*Àngel Casas Show* sense la Cicciolina. Una vegada a l'any celebren la *Stampede*, que és una mena de *rodeo* sense ordre ni mesura, i on gali-fardeus vinguts de tot Amèrica es dediquen a fer el bèstia amb un grapat

Una ciutat típicament americana al Canadà fou designada per a acollir els esports d'hivern de les Olimpíades del '88. Un ambient fred, no només quant a les temperatures, i una organització que s'anuncia perfecta esperen els atletes de la neu i el gel.

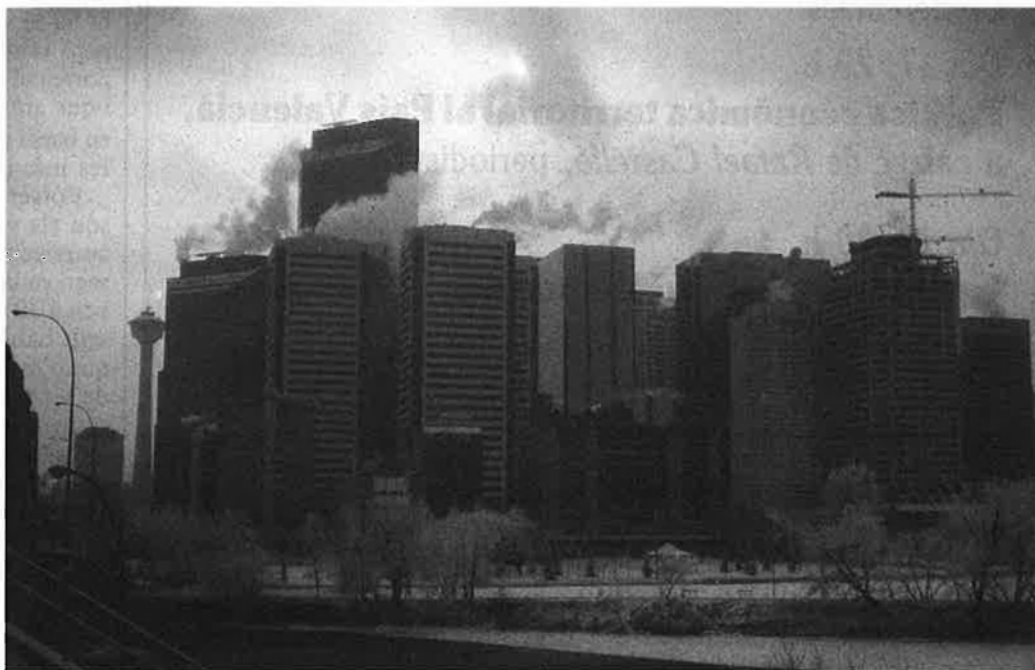

Albert Selva

Vegas, el fred t'ho impediria. Es giraria una onada de fred polar, amb nocturnitat i traïdoria, i te'n tornaries a l'habitació amb les orelles morades i una estalactita penjant de la punta del nas.

A força de passar fred, arribes a descobrir la cara oculta de la ciutat. Cap al segon o tercer dia de daltabaixos climàtics, comencen a intrigar-te tants passadissos elevats entre edificis, i tant de cartellet amb homenets, escales i el missatge « + 15 ». Finalment, t'aventures escales amunt i descobreixes un laberint complicadíssim de centres co-

Calgary, la ciutat més «americana» del Canadà, en el sentit ianqui.

d'animals indefensos que al llarg de l'any es comporten com unes bellíssimes persones.

Habitualment, però, Calgary *le jour* i també *la nuit* és una cosa insofrible. El primer que penses, en deixar enrere l'aeroport, enfilars una avinguda —envoltada de camps pelats de color ocre— i apropar-te als carrers buits del centre, és que en aquell cau no aguantaràs ni vint-i-quatre hores. Ho aguantes, per descomptat, gràcies a dues coses. La primera, que tothom es troba en idèntic estat d'ànim i, naturalment, el lleure genera ganes de veure, beure i jeure. S'ajunten la fam i les ganes de menjar.

... La segona és que, encara que volguessis tornar enrere, encara que decidissis sortir de l'hotel i pescar el primer autocar *greyhound* cap a Las

mercials, corredors i hamburgueseries que omplen les entranyes de la ciutat. També descobreixes que la majoria de la gent civilitzada pràcticament només fa vida en aquesta ciutat oculta i, aparcant el cotxe, va a treballar, menja i fa les compres sense cap necessitat de sortir a fer l'esquimal. El « + 15 » no ve per la diferència de temperatura amb l'exterior —seria netament insuficient—, sinó per l'alçada: tot l'entramat del sistema té una elevació de 15 peus, i connecta els segons pisos d'una colla d'edificis cèntrics.

També diuen que Calgary és la ciutat més *americana* del Canadà, en el sentit ianqui de la paraula. Això sembla cert; la combinació de petroli i vaques ens evoca el Texas de la sèrie *Dallas*, i la penetració de les grans cadenes de televisió americanes, amb repetidors

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ

US CONVIDA A PARTICIPAR EN ELS ACTES QUE
TINDRAN LLOC A LES SEUES
AULES DE CULTURA

VALÈNCIA

Conferències:

Dia 17, 20 h.

Política econòmica territorial al País Valencià,
a càrrec de *Rafael Castelló*, periodista.

Dia 18, 20 h.

Lectura i comentari de poesies,
a càrrec d'*Eduard Verger*, escriptor.

Cursos:

Introducció als mitjans de comunicació.

Introducció a la gastronomia.

Història del valencianisme.

Llenguatge administratiu i tècnic.

CASTELLÓ

Cursos:

Introducció a la rebosteria valenciana.

Introducció a la informàtica.

Introducció a la sexualitat.

INFORMACIÓ:

Moratín, 15-6 - 46002 VALÈNCIA - Tel. 351 17 27
Enmig, 24, 4a. - 12001 CASTELLÓ DE LA PLANA
Tel. (964) 23 75 18

situats a l'altra banda de la frontera, ens obliga a fer exercicis mentals importants per a recordar constantment que som en terra de sa majestat britànica.

La composició ètnica i cultural de la població és molt diversa. Trobar un canadenc estàndard és impossible: primer, perquè probablement no existeix tal cosa, i segon, perquè encara que existís, quedaria en franca minoria davant l'aiguabarreig de pobles i races que conviuen a la zona.

El ram del taxi sembla un oligopoli d'indis i pakistanesos; la ramaderia, cosa d'escocesos i irlandesos immigrants; i la banca, naturalment, de jueus. Els barris de la ciutat han crescut a l'entorn de grups ètnics, i així tenim el districte armeni, el llatí, el turc... A Chinatown hi ha xinesos, com indica el seu nom, però també refugiats vietnamites, que porten al darrere anys de gresca i d'exili, i que ara es dediquen a rebentar preus en bars i restaurants oberts fins a les hores més intempestives.

Potser els més difícils de localitzar són els veritables autòctons, els indis americans, que viuen de forma un tant segregada. Les primeres reserves es troben a 30 o 40 km. de Calgary, però els seus habitants només baixen al centre quan és inevitable. Darrerament, una de les tribus de l'entorn —i no precisament la més nombrosa— ha saltat a les planes dels diaris per la seva actitud militant en relació als Jocs Olímpics. Són els lubicons, que tenen un plet territorial amb Ottawa des d'anys enrere i que, finalment, s'han adonat de les possibilitats de màrqueting internacional que ofería la cita olímpica.

A part de les manifestacions índigènes, l'ambient pre-olímpic no destaca a Calgary per un caràcter festiu al carrer. Hi ha banderoles i cartells, sí, però el que se'n diu gent, no gaire. Els membres de l'OCO '88, organitzadors dels Jocs, asseguren que això canviarà en el moment d'encendre's la flama olímpica. Ron Ghitter, empresari passat a voluntari olímpic, ens explica com serà la cerimònia inaugural des del seu gratacels: «Aquí penjarem una gran pancarta, i també en aquells gratacels de banda a banda; i des de la «Plaça Olímpica», on s'aplegarà la gent, dispararem uns rajos làser que dibuixaran paraules i la silueta dels guanyadors en les pantalles».

Serà digne de veure, i caldrà felicitar els organitzadors per una tasca ben meritòria —no tant per la tecnologia com per l'habilitat a retenir milers de persones glaçant-se en una plaça oberta, a 25 graus sota zero. □